

Romani

2 basiswoordenlijst met annotaties per pagina

paginanummer		les spqr
3	pro + <i>abl</i>	voor
	patria	vaderland
	imperator, -ores m	keizer
	invictus, -a, -um	onoverwinnelijk
	nonne	(toch) zeker wel
	decet + acc	(het) past bij
	nos	acc: ons
	nostros	de onzen, <i>hier</i> : onze landgenoten
	adiuvare	helpen
4	nullo modo	geen sprake van
	sed	maar
	officium	plicht, taak
	noster, -stra, -strum	ons, onze
	mandatum	opdracht
	oboedire + dat	gehoorzamen (aan)
	mi	<i>vocativus van meus</i>
	meus	mijn, van mij
	etiam	zelfs
	mandatum transferendi	overplaatsingsbevel
	transferre	verplaatsen
	transferimus	wij worden overgeplaatst
	cum + ind	wanneer
	finis, fines	1 grens, einde 2 <i>mv</i> gebied
	Batavi	Bataven, <i>Germaans volk in de huidige Betuwe en het Land van Maas en Waal</i>
	legionarius	legioensoldaat
	Romanus (-a, -um)	1 <i>bnw</i> Romeins 2 <i>znw</i> Romein
	maxime	<i>bijw</i> 1 het meest 2 vooral
	laborare	hard werken, zich uitsloven
	maxime laborare	zijn uiterste best doen
	ut adveniamus	<i>vertaal</i> : om aan te komen
	ut + con	1 (met de bedoeling) dat, om te 2 (met het gevolg), dat, zodat
	advenire	aankomen
	incolumis, -e	ongedeerd
	crac crac	<i>luidruchtig eetgeluid</i>
	ipse, ipsa, ipsum	zelf
	ut transferremur	<i>vertaal</i> : dat we overgeplaatst (zouden) worden
	petere a(b)	vragen aan
	avunculus	oom
	tuus	jouw, van jou, uw
	civis, cives m	burger

et	1 en 2 ook	1
egregius	vooraanstaand, voortreffelijk	
vir, viri	man	3
clarus, -a, um	beroemd	22
clarissimus	zeer beroemd	
senatus 4	senaat, raad van oudsten	39
esto	<i>vertaal</i> : al goed, al goed	
age	<i>uitroep</i> : zeg, kom, hup	
credere	menen, geloven	13
clades, clades v	nederlaag	30
accipere, accipio	ontvangen, aannemen	30
melius	<i>vertaal</i> : het is beter	18
ut properemus	<i>vertaal</i> : dat we ons haasten, om ons te haasten	
properare	zich haasten	38
quare	waarom	34
tam	zo	37
cupidus, -a, -um + gen	vol verlangen	
adeundi	<i>vertaal</i> : om te gaan naar	
adire (ad) + acc	gaan naar	40
ad + acc	1 naar, tot 2 bij	1
si	als, indien	4
diutius	(<i>comp van diu</i>)	
diu	lang, lange tijd	5
diutius	<i>bw</i> langer	
manēre	blijven, wachten	8
periclitamur	wij brengen in gevaar	
periclitari	in gevaar brengen	
5 quies, <i>gen</i> quietis v	rust	
capere, capio	pakken, nemen	13
velim	ik zou willen	
velle	willen	31
hic	<i>bw</i> hier	8
cotidie	dagelijks	20
pugnandum est	<i>vertaal</i> : er moet gevochten worden	
pugnare	vechten	6
etiamsi	ook als, zelfs wanneer	
expugnare	veroveren	29
Picti	Picten, <i>bewoners in het oosten en noorden van het huidige Schotland</i>	
Cambria	<i>Latijnse naam voor Wales</i>	
opprimendae sunt	<i>vertaal</i> : moeten neergeslagen worden	
opprimere	neerslaan, de kop in drukken	
vel	of	22
cum + abl	met	1
barbarus	barbaar	37
circa + acc	rondom	

praeterea	bovendien	23
varius, -a, -um	wisselvallig	
mutabilis, -e	veranderlijk	
caelum	klimaat, weer	
apud + acc	bij	13
Mehercule	<i>krachterm</i> : Bij Hercules!	
socius	bondgenoot	37
6 fortissimus	dapperste	
fortis	1 dapper, 2 sterk	16
miles, milites <i>m</i>	soldaat	4
Imperium Romanum	Romeinse Rijk	38
habentur	<i>vertaal</i> : zij worden beschouwd als	
cohors praetoriana	Praetoriaanse garde = persoonlijke lijfwacht	
etiam	zelfs	17
e(x) + gen	uit	5
constare	bestaan (uit)	
papae	<i>uitroep</i> : Wauw!	
limes, limites <i>m</i>	grens	
prope + acc	dichtbij	6
collocati erimus	wij zullen gelegeerd zijn	
collocare	stationeren	
interea	intussen	6
illi	die (<i>mv</i>)	40
paulisper	<i>bw</i> even	
placidus, -a, -um	rustig	
amicus	vriend	3
terra	grond, land	10
quietus, -a, -um	rustig	
castra <i>mv</i>	legerkamp	30
in planitie Noviomagensi	op het Kops Plateau	
quis	wie	9
haec scruta	<i>vertaal</i> : deze rotzooi	
scrutum	rotzooi	
ante + acc	voor	8
fores	<i>mv</i> deur	
posuit	pf 3e ev van ponere	
ponere	plaatsen	1
7 tabella	plankje, schrijftafeltje, briefje	
scriptae sunt	zij zijn geschreven	
scribere	schrijven	
legatus (legionis)	onderbevelhebber	38
Hordeono = Hordeonio	<i>(14? - 69) was een Romeins consul, gouverneur en militair commandant</i>	
Marcus Hordeonius Flaccus		
desinere	ophouden	16
iuvenis, iuvenes <i>m</i>	jongeman	24

deligere	rekruteren, (troepen) lichten	
satis superque (+ gen)	meer dan genoeg	
praebunt = praebent		
praebēre	(aan)bieden	2
omitte nos	laat ons met rust!	
omittere	met rust laten, achterwege laten	45
noli	imp, <i>vertaal</i> : wil niet ... !	
nolle	niet willen	
quoque	ook	1
turbare	verwarring stichten onder, onrustig maken	
magne	<i>voc van magnus</i> : groot	
magnus, -a, -um	groot	15
sterc(us), -oris n	mest, <i>ook als scheldwoord</i> : mestkever	
recte	<i>bw</i> juist, precies	
intellegere	begrijpen	23
me	mij	
oderunt	<i>vertaal</i> : zij haten	29
attamen	maar toch, niettemin	
Rhenus	de Rijn	
mihi opus est (+abl)	ik heb (iets) nodig	
custodire	bewaken	2
quid sentis?	<i>vertaal</i> : wat denk jij?	
hodie	vandaag	9
adolescens, adolescentes	jongeman	
minor natu	jonger	
ea res	deze zaak, dit	
agricola m	boer	
ira	woede	33
concitare	veroorzaken, doen ontstaan	
nullus, -a, -um	geen	24
aetas, aetates	leeftijd	33
dedecere	misstaan, ongepast zijn	
militare	als soldaat dienen	
ne ... quidem	zelfs niet	34
pueritia	jeugd, kindertijd	
nihilominus	<i>bw</i> toch, desalniettemin	
dubitare (num)	aarzelen of, twijfelen of	24
hi	deze (mv)	
vehementer	<i>bw</i> hevig	27
terrebunt	zij zullen bang maken	
terrēre	bang maken	11
tiro, tirones m	rekrut, beginneling	
novissimus	allernieuwste	
novus	nieuw, jong	15
maior natu	ouder	
quia	omdat	19

nuper	kort geleden	5
istos viros	die kerels	
8 si	als	
8 defendere	verdedigen	
volumus	wij willen	
necesse est + inf	het is nodig te	27
omnis, -e	ieder, elk	16
paratus	goed geoefend, goed voorbereid	
habēre	hebben	8
bene	<i>bw</i> goed	17
scire	weten	11
dodrans, -tis	driekwart	
convocatum esse	opgeroepen is	
convocare	bijeenroepen	38
accidere	gebeuren	25
usque ad + acc	tot aan	37
prior <i>com</i>	eerdere	43
aestas, aestates	zomer	
annus	jaar	5
mirabilis, -e	bijzonder, verbazingwekkend	
fruit	pf van esse	
Romae	in Rome	20
ita	zo	9
iam	al, reeds	3
quattuor	vier	
vocatur	<i>vertaal</i> : het wordt genoemd	
vocare	1 roepen, 2 noemen	1
post + acc	na	4
imperium abrogare + dat	iemand afzetten, iemand de macht ontnemen	
ille, illa, illud	die, dat	40
minister, ministres	dienaar, ondergeschikte	
necatus est	hij is gedood	
necare	doden	1
in locum succedere + gen	opvolgen, de plaats innemen van	
qui, quae, quod	die, dat	24
vicissim	op zijn beurt	
miles praetorianus	lijfwacht	
occisus est	hij is omgebracht	
occidere	ombrengen	
quod	wat	
imperare	bevelen, opdragen	47
deinde	daarna	9
obtinēre	in bezit krijgen	37
autem	echter	5
se ipse interfecit	hij pleegde zelfmoord	
interficere, -feci	doden	31

victus	overwonnen	31
vincere	overwinnen	31
statim	meteen	4
declarare	openlijk uitroepen tot	
9 sed	maar	6
insurgentem	<i>vertaal:</i> die streeft naar macht en aanzien	
successor, -es	opvolger	
quotus, -a, -um	hoeveelste	
heu	ach	
iste, ista, istud	die, dat	40
quis	wie	9
eos	hen	
adhuc	nog	11
numerare	tellen	
hic, haec, hoc	deze, dit	40
periculum	gevaar	4
expedire	te boven komen, de baas kunnen	
dilectus 4	lichting	
dilectum habere	lichting houden	
quapropter	daarom	
nunc	nu	11
omnia mv o	<i>znw</i> alles	16
abnuere	afwijzen	
libellus	petitie, smeekschrift	
que	en	19
ita	ja	
nobis	<i>1 dat</i> (aan/voor) ons <i>2 abl</i> ons	
liquet + dat	het is duidelijk voor	
gratias (agere) + dat	bedanken	46
semper	altijd	4
fidelis	trouw, betrouwbaar	
solum	<i>bw</i> slechts, alleen	37
aliquot	enige, een aantal	
vallum	wal	
sponte sua	uit zichzelf	
inspicietur	<i>vertaal:</i> (de wal) zal zich inspecteren	
inspicere	inspecteren, bekijken	
animus attendere	opletten	
profecto	<i>bw</i> werkelijk, absoluut	
imminere	dreigen	39
reclamatio, reclamationes	protest	
converti poterit	<i>vertaal:</i> zal kunnen uitlopen op	
convertere in	veranderen in, uitlopen op	
reditus 4	terugkeer	
de + abl	van(af)	3
dicere	zeggen, bedoelen, doelen op	2

num	(toch) zeker niet	6
qui sit nescis	<i>vertaal:</i> je hebt geen idee wie is	
nescire	niet weten	27
plane	<i>bw</i> zeker, duidelijk	
10 esto	oké	
natio, nationes v	afkomst, geboorte, stam	
una cum + abl	samen met	
frater, fratres	broer	3
suus	zijn (eigen)	15
contra + acc	tegen(over)	11
accusabatur	<i>vertaal:</i> hij werd beschuldigd	
accusare	aanklagen, beschuldigen	
eius	van hem	
ilico	ter plekke	
detruncatus est	<i>vertaal:</i> hij is onthoofd	
detruncare (caput)	onthoofden	
abductus est	<i>vertaal:</i> hij is weggevoerd	
abducere	wegvoeren	
fatum	lot	
idem, eadem, idem	dezelfde, hetzelfde	40
ut pateretur	<i>vertaal:</i> om te ondergaan	
patior	lijden, ondergaan	
ibi	daar	1
absolutus est	<i>vertaal:</i> hij is vrijgesproken	
absolvere	vrijspreken, bevrijden	
plenus, -a, -um (+ gen)	vol (met)	25
ira	woede	33
ultio, ultiones v	wraak	
patria	vaderland	29
redire	teruggaan	20
odisse pf	haten	29
cupidinem dominandi		
Romanorum	<i>vertaal:</i> het Romeinse imperialisme	
necnon	en ook	
quidem ... sed	wel(iswaar) ... maar	11
prudens, prudent-	verstandig	18
loquax	praatziek, spraakzaam	
ergo	dus, dan	16
causa	reden	11
malum o	probleem, nadeel, kwaad	
erit	<i>vertaal:</i> hij zal zijn	
certe	<i>bw</i> werkelijk, absoluut	25
potentia	invloed, politieke macht	
armatus, -a, -um	gewapend	
posse	kunnen	9
copiae	<i>mv</i> troepen, strijdkrachten, voorraden	

	fortiter	<i>bw</i> krachtig	16
	placabunt	zij zullen tot rust brengen, kalmeren	
	placare	tot rust brengen, kalmeren	
	consiliarius	raadgever	
	dicisne	<i>vertaal:</i> bedoel je	
	hasce	<i>vertaal:</i> deze	
	quomodo	hoe	22
	agemus cum	<i>vertaal:</i> hoe zullen we aanpakken	
11	forsitan	misschien	
	calamitas, calamitates v	ongeluk	
	accidet	<i>vertaal:</i> zal gebeuren , zal overkomen	
	antequam	voordat	
	potuerit	<i>vertaal:</i> hij zal hebben kunnen	
	esset	<i>vertaal:</i> het zou zijn	
	haec esset maximae fortunae	<i>vertaal:</i> dit zou dan wel een zeer groot toeval zijn	
	maximus, -a, -um	zeer groot	19
	fortuna	geluk, toeval	
	quam	<i>vertaal:</i> wat	
	vix	nauwelijks, met moeite	38
	sperare	hopen	33
	velim	<i>vertaal:</i> ik zou willen	
	velis	<i>vertaal:</i> jij zou willen	
	nos ... illaturos esse	<i>vertaal:</i> dat wij zouden gaan bezorgen	
	multum valēre apud	veel invloed hebben bij, populair zijn bij	
	locuti estis	<i>vertaal:</i> spraken jullie	
	loquor, locutus sum	spreken	51
	qualis est ille ...	<i>vertaal:</i> Wat een kerel die Civilis!	
	optimus, -a, -um	zeer goed, best	16
	diu vivat	Lang leve	
	vivere	leven	5
	uti + abl	<i>vertaal:</i> gebruiken, gebruik maken van	
	utor + abl	gebruiken, gebruik maken van	51
	poterimus	wij zullen kunnen	
	ubi	waar	1
	invenire	vinden	17
	tantus, -a, -um	zo groot	44
	periculum adire	een gevaar op zich nemen, trotseren	
	audeant	<i>vertaal:</i> (zij) durven	
	audēre	durven	20
12	paucis diebus post	<i>vertaal:</i> enkele dagen later	
	in propinquo	in de buurt	
	edere	eten	
	vicus	dorp	
	haud pridem	onlangs	
	discedere	weggaan	5
	heus	hé daar! hoor eens!	

quantum	<i>vertaal</i> : hoe ver	
abesse	verwijderd zijn	5
oppidum	<i>(kleine)</i> stad	
occupator, occupatores	bezetter	
dominus	heer	13
collis, colles v	heuvel, hoogte	
vidēre	zien	1
poteritis	<i>vertaal</i> : jullie zullen kunnen/u zult kunnen	
`-ne	<i>vraagwoord (niet vertalen)</i>	22
quam	hoe	43
urbane	<i>bw</i> beschaafd	
se habēre in	zich gedragen tegenover	
longe secus ac	volkomen anders dan	
Britanni	Britten	
ecce	kijk!	4
atque	en	32
vicinus	<i>vertaal</i> : als burens	
habitare	wonen	13
harmonia	harmonie	
mutatis mutandis, credo	<i>vertaal</i> : met de nodige aanpassingen, geloof ik	
nihil (<i>nom/acc</i>)	niets	8
13 tempus deest	tijd ontbreekt	
nomen dare	aanmelden	
debēre	moeten	5
cur	waarom	3
festinare	zich haasten	
munus, munera	taak	37
rite	naar behoren, passend	
ad fungendum	<i>vertaal</i> : om uit te voeren	
fungor	verrichten, vervullen	51
mos, mores	gewoonte	
usus 4	gebruik	
noscere	1 te weten komen 2 leren kennen	22
cultus 4	cultuur	
quasi	als het ware	34
submergere	onderdompelen	
idoneus, -a, -um	geschikt, passend	
locus	plaats	1
novi	<i>pf</i> van noscere	
noscere	te weten komen	22
taberna	herberg, kroeg	
bibere	drinken	2
nunc est bibendum	<i>vertaal</i> : nu moet er gedronken worden	
poculum	beker	8
parvulus, -a, -um	1 heel klein 2 heel jong	
hospes, hospites	gast	13

	visne	<i>vertaal:</i> wil je	33
	subscribere	ondertekenen	
	indignamini	<i>vertaal:</i> jullie protesteren	
	indignor	protesteren	
	praesentia	aanwezigheid	
	inhonestus, -a, -um	oneervol, schandelijk	
	improbis	slecht, gemeen	43
14	quidem	weliswaar	11
	mihi	aan mij	2
14	venia	genade	
	praecipue	vooral	
	unde	waarvandaan, vanwaar	27
	fallor	ik vergis me	
	scilicet	natuurlijk	6
	scirem	<i>vertaal:</i> ik had kunnen weten	
	scire	weten	11
	tuus, -a, -um	jouw, uw	15
	miriorem	<i>vertaal:</i> nogal bijzonder	
	mirus, -a, -um	wonderlijk, bijzonder	32
	color, colores	kleur	37
	sit	<i>vertaal:</i> is	
	icc	hik!	
	vinum	wijn	10
	simus	<i>vertaal:</i> wij zijn	
	natus	geboren	
	stirps, stirpes v	stam, oorsprong	
	superbus, -a, -um	trots	
	Afer, Afra, Afrum	uit Africa	
	numquam	nooit	
	nepos, nepotes m	neef	
	bene	goed	
	honor, honores m	eer	34
	cavēre	oppassen voor	41
	retro	terug, naar achteren	
	aries, arietes m	stormram, <i>hier:</i> vechtmachine	
15	viderimus	<i>vertaal:</i> laten we eens kijken	
	an	of	22
	amoliamur	<i>vertaal:</i> wij kunnen uitschakelen	
	amolior	uitschakelen, uit de weg ruimen	
	hunc	<i>vertaal:</i> deze	
	hic, heac, hoc	die, dit	40
	stare	staan	2
	nondum	nog niet	11
	licet (+ dat)	het is toegestaan (aan)	3
	publice	officieel	
	certare	strijden	36

	consilium	1 plan 2 besluit	
	congratulari	feliciteren	
	excellens, excellentis	voortreffelijk	
	eos (acc mv m)	hen	
	vincire	boeien	
	culleus	zak	
	imponere	plaatsen in	46
	clam	heimelijk, stiekem	
	Vahalis	rivier de Waal	
	deicere	dumpen, neergooien	32
	reclamare	protesteren	
	nefa(s), o	misdaad	
	dictum	<i>vertaal: woord</i>	
	edictum o	<i>vertaal: wet, edict</i>	
	festinamus	<i>vertaal: laten we ons haasten</i>	
	festinare	haasten	
	nonnulli, -ae, a (mv)	enkele, sommige	27
	hora	uur	11
	tres	drie	
16	quid	wat	9
	quos	<i>vertaal: welke</i>	
16	qui, quae, quod	welke	24
	ad ... perficiendum	<i>vertaal: om uit te voeren</i>	
	perficere	voltooien	25
	secretus, -a, -um	geheim	
	urgēre	in het nauw brengen	36
	acervus	massa, hoeveelheid	
	crescere	groeien	20
	ut videtur	<i>vertaal: blijkbaar</i>	
	hi	<i>vertaal: deze</i>	
	mane	vanmorgen	
	infamis, infame	berucht, met een slechte naam	
	eos hic requirimus!	<i>vertaal: net wat we nodig hebben!</i>	
	exercitatus, -a, -um	geoefend, ervaren	
	quod attinet ad hanc rem ...	<i>vertaal: wat dat betreft ...</i>	
	pugna	gevecht	6
	cecidit	<i>pf van cadere</i>	12
	cadere	vallen	4
	cecidierunt	<i>vertaal: zij zijn gevallen</i>	
17			
17	sordidus, -a, -um	vuil, vies	
	indignus, -a, -um	onwaardig, schandelijk	
	minore voce	<i>vertaal: iets stiller</i>	
	increpere	uitschelden	
	increpes	<i>vertaal: kun je uitschelden</i>	
	quaesumus	<i>vertaal: alsjeblieft</i>	

capti sumus	<i>vertaal:</i> wij zijn gevangen genomen	
capere, capio	pakken, nemen	13
impar	ongelijk	
voluerunt	<i>vertaal:</i> zij wilden	40
feliciter	gelukkig	17
occultus, -a, um	verborgen	
cutellum	mesje	
Helveticus	uit Helvetië (Zwitsers)	
mecum	bij mij	
ferre	dragen	32
solēre	gewend zijn	51
custodibus spectantibus	<i>vertaal:</i> terwijl de bewakers niet keken	
custos, custodes	bewaker	4
spectare	kijken (naar)	9
comes, comites	metgezel	40
liberare	bevrijden	
proiecti estis	<i>vertaal:</i> jullie zijn gegooid	
proiecere in	gooien in	
tam	zo	37
(h)umidus, -a, -um	nat, vochtig	
sonus	geluid	
minus,-a, -um	zeer klein	18
fuga	vlucht	20
opportunos, -a, -um	behendig, passend	
fuga opportunus	<i>vertaal:</i> strategische terugtocht	
animadvertere	bemerken	
dolere	pijn hebben, pijn doen	30
caput, capita	hoofd	10
miser,-era, -erum	ongelukkig	15
ergo	dan, dus	16
antiquus	ouderwets, beproefd	
ratio, rationes v	<i>hier:</i> tactiek	
militaris, -e	van de soldaat, militair	
usi sumus + abl	<i>vertaal:</i> wij hebben gebruikt	
flumen, flumina	rivier	1
prohibebatur	<i>vertaal:</i> werd onderbroken	
prohibere	afhouden van, verhinderen	
pro se quisque!	<i>vertaal:</i> ieder voor zich!	
18 miror	<i>vertaal:</i> Ik ben benieuwd	
mirari	zich verwonderen	51
barcala m	sukkel	
aptus, -a, -um	geschikt, passend	
putare	menen, vinden, beschouwen als	18
consilium o	plan	15
ad ... perficiendum	<i>vertaal:</i> om uit te voeren	
adestne	<i>vertaal:</i> is hij aanwezig	

sic videtur	<i>vertaal:</i> blijkbaar	
Et non nisi illi legionarii	<i>vertaal:</i> En deze legionairs zijn de enige	
vultum Civilis noverunt!	Romeinen hier die weten hoe hij eruit ziet!	
non nisi	alleen	
vultus 4	gezicht	41
agedum	kom op!, hup!	
explicare	uitleggen, ontvouwen	
eis	<i>vertaal:</i> hen	
is, ea, id	1 <i>bnw</i> deze/dit, die/dat 2 <i>znw:</i> hij, zij, het	
debēre	moeten	5
venenum	(ver)gif	
lentus,-a,-um	traag, langzaam	19
serpens	sluipend	
invidia	jaloerie	
dolus	list	22
dividere	verdelen	3
ut dividamus	<i>vertaal:</i> om te verdelen	
(ut) imperemus	<i>vertaal:</i> om te bevelen	
immo	integendeel	8
verus	echt, waar	34
loquor	<i>vertaal:</i> ik bedoel	51
Haec mihi videbatur figura!	<i>vertaal:</i> ik dacht dat het een uitdrukking was	
figura	uitdrukking	
ager, agri	akker	20
quidam, quaedam, quoddam	een of andere	46
quodam (abl)	een of andere	
Sacrum Nemus	heilig Woud	
venefica	gifmengster, tovenaars	
mortiferus,-a,-um	dodelijk	
emere	kopen	8
prospectare	speuren naar	
tribuere	toekennen	19
`-ne	<i>vraagwoord (niet vertalen)</i>	22
clarus,-a,-um	helder, duidelijk	22
cadat	<i>vertaal:</i> mislukt	
caput, capita	hoofd	10
vester, vestra, vestrum	jullie, uw	15
cadere	vallen	4
neque	en niet, ook niet	20
19 paulo	een beetje	37
post	later	27
caedes, caedes v	moord	
coniuratio, coniurationes	complot	
Hercle	Bij Herakles! Verdorie!	
peior	slechter	18
quam	dan	18

fortasse	misschien	8
transferat	<i>vertaal:</i> kan overplaatsen	
caro, carnes v	vlees	
caseus	kaas	
vinum	wijn	10
piscis, pisces m	vis	
mi = mihi		
imponere	wijs maken, op de mouw spelden	
convivium o	feestmaal	
praeparare	voorbereiden	
tantum	slechts, alleen maar	5
conventus 4	samenkomst	
socialis, -e	gezellig	
aliquot	enkele, sommige	
plus	meer	20
gratus, -a, um	welkom, gewenst	
vox, voces v	1 stem 2 uitspraak	16
ubique	overal	9
auditur	<i>vertaal:</i> wordt gehoord	
caelum o	<i>hier:</i> weer	
utique	hoe dan ook	
minus	minder	20
incertus, -a, -um	onzeker	
nullus, -a, -um	geen enkel	24
verbum	woord	11
debēre	moeten	5
hic	<i>bw</i> hier	8
casa	huisje, hut	
illius	<i>vertaal:</i> van deze	
illic	daar, ginds	
20 puto quidem	<i>vertaal:</i> ik denk het wel	
remedium	geneesmiddel	
adversus + acc	tegen(over)	
dolor, dolores m	pijn	24
vel	of	22
gustulum o	hapje	
medicamentaria	kruidengeneeskunde	
veneficatio, veneficationes	gifmengerij	
secreto	in het geheim	
decoquitur	<i>vertaal:</i> wordt gebrouwen	
decoquere	koken, brouwen	
sinere	toestaan	
loqui	spreken	51
voce facunda	<i>vertaal:</i> met mijn vlotte babbel	
facundus, -a, -um	vlot, vloeiend	
anus 4 v	oud vrouwtje, oudje	

	brevi tempore	in korte tijd	
	placēre	charmeren, inpalmen	3
	nomen mihi est	<i>vertaal:</i> ik heet	
	nomen, nomina	naam	2
	salve(te)	hallo, dag	
	adiuvare	helpen	
	cedo	<i>vertaal:</i> wel?	
	illi est	<i>vertaal:</i> aan hem is = hij heeft	
	tibi	<i>dativus</i> jou	
21	edepol	Bij Pollux! Wauw! (krachtterm)	
	fortior quam	<i>vertaal:</i> sterker dan	
	validus, -a, -um	straf, sterk	
	Posca	eigennaam (posca was het energiedrankje van gladiatoren en soldaten)	
	potio, potiones v	drank	
	vos	jullie	
	nullo modo	in geen geval, geenszins	
	emptor, emptores	klanten, kopers	
	primus, -a, -um	eerste	25
	merces, mercedes	salaris	
	crapula	kater, dronkenschap	
	obtinēre	in bezit krijgen	37
	alius, -a, -ud	ander	18
	quarere	1 zoeken 2 vragen	17
	delicior	meer verfijnd, elegant	
	amatorius,-a, -um	liefdes-	
	vis	<i>vertaal:</i> jij wilt	
	prorsus	rechtstreeks	
	non ita	<i>vertaal:</i> nee	
	omnino (non)	helemaal (niet)	
	volo	<i>vertaal:</i> ik wil	
	manēre	blijven	8
22	ad perficiendum	<i>vertaal:</i> om te volbrengen	
	(nobis) opus est	<i>vertaal:</i> wij hebben nodig	
	funestus, -a, -um	dodelijk	
	itane	<i>vertaal:</i> Oh ja?	
	quem	lv: wie	
	vultis	<i>vertaal:</i> jullie willen	
	venerare	vergiftigen	
	terra	land	
	Hordeonum = Hordianium		
	iste, ista, istud	die, dat (<i>kan negatief zijn</i>)	40
	stationem agere	wachtronde lopen	
	iubēre	bevelen	1
	nox, noctes v	nacht	4
	ater, atra, atrum	zwart, donker	

sese	zichzelf	
invicem	onderling, onder elkaar	
iugulare	afmaken, vermoorden	
attamen	maar toch, nietemin	
hic	hier	
re vera	echt, inderdaad	
necabimus	<i>vertaal</i> : wij zullen doden	
necaturi sumus	<i>vertaal</i> : wij gaan niet doden	
tacēre	zwijgen	3
ecce	kijk	4
aconitum o	monnikskap (<i>zeer giftige plant</i>)	
venenum o	(gif)drank, tovermiddel	
densus, -a, -um	<i>hier</i> : ingekookt	
unus, una, unum	één	15
gutta	druppel	
satis	voldoende, genoeg	12
quivis, quaevis, quidvis	wie ook maar	
cuivis	<i>vertaal</i> : (aan) iemand	
dolor ventri	buikpijn	
per dies	dagenlang	
efficere	veroorzaken, doen ontstaan	41
haustus 4	slok, teug	
largus, -a, -um	royaal	
adducere	brengen, leiden naar	47
mors, mortes v	dood	15
23 praeterea	bovendien	23
dulciter	<i>bw</i> zoet, aangenaam	
dulcis, -e	zoet	16
olēre + abl	ruiken naar	
spina	<i>hier</i> : sleedoorn (<i>wilde pruim</i>)	
salvia	salie	
cavēre (+ acc)	oppassen (voor)	41
saltem	tenminste, althans	
moriturus (pfa)	<i>vertaal</i> : hij die gaat sterven, het slachtoffer	
fruatur	<i>vertaal</i> : hij kan genieten	51
frui + abl	genieten van	
odor, odores m	geur	
delicatus, -a, -um	verfijnd	
priusquam	voordat	13
nam	inderdaad, want	2
magistra	meesteres	
gratia	dank	44
abire	weggaan	29
alioquin	<i>bw</i> anders, in het andere geval	
videbitis	<i>vertaal</i> : jullie zullen zien	
iecur, iecura o	lever	

	evanescere	verdwijnen	
	ars, artes	vaardigheid, truc	29
	vehemens	krachtig	27
	femina	vrouw	2
	horridus, -a, -um	huiverigwekkend, angstaanjagend	
	cibus	voedsel	23
	recusarem	<i>vertaal:</i> ik zou niet weigeren	
	recusare	weigeren	1
	ut	zoals	
	discedatis quaeso priusquam	<i>vertaal:</i> het is wel de bedoeling dat jullie	
	fumus evanuerit!	weggaan vóór de rook is opgetrokken!	
	quaeso	ik vraag	
	fumus	rook	
	culpa	schuld	5
	totus, -a, -um	(ge)heel	31
24	honestus, -a, -um	eervol	
	mihi videtur	<i>vertaal:</i> het lijkt mij	
	hostis, hostes m	vijand	3
	sicarius	sluipmoordenaar	
	nolite	<i>vertaal:</i> wil niet	
	metuere	vrezen	39
	paululum	een heel klein beetje	
	dabimus	<i>vertaal:</i> wij zullen geven	
	pauci, -ae, -a	weinig, enkele	20
	mox	spoedig	5
	extinguere	uitdoven	45
	dux, duces	aanvoerder, leider	6
	duce aegrotante	<i>vertaal:</i> als hun aanvoerder ziek is	
	aegrotare	ziek zijn	
	crassus, -a, -um	flink, dik	
	revalescere	weer genezen	
	interrogabo	<i>vertaal:</i> ik zal ondervragen	
	interrogare	ondervragen	
	sit leve	<i>vertaal:</i> moge licht zijn	
	iter, itinera o	reis	
	levis, -e	licht	53
	fortissimus	bikkelhard, zeer dapper	
	bellator, bellatores	krijger, strijder	
	dabunt	<i>vertaal:</i> zij zullen geven	
	se occultare	zich verschuilen, verstoppen	
25			
25	hodie vesperi	vanavond	
	celebrarebunt	<i>vertaal:</i> zij zullen vieren	
	celebrare	(feest)vieren	6
	reditus 4	terugkeer	
	gen + gratia	vanwege	

inde	vandaar	
Oppidum Batavorum		
cito	<i>bw</i> vlot, snel	9
patefacere	onthullen, verklappen	
interdum	soms	
leniter	<i>bw</i> kalm, vriendelijk	
rogandum est	<i>vertaal:</i> het moet gevraagd worden	
callidus, -a, -um	slim, sluw	
videntur	<i>vertaal:</i> zij schijnen / blijken	
tam	tam	
non tam ... quam	niet zo ... als	
ipsi	nom mv zelf	
existiment	<i>vertaal:</i> zij menen	
existimare	menen, geloven	
quid faciemus	<i>vertaal:</i> wat doen we	
molestus, -a, -um	lastig	
iterum	weer, opnieuw	9
respondēre	antwoorden	8
da mi veniam	<i>vertaal:</i> excuseer me	
nobilis, -e	edel, aanzienlijk	43
opinor	<i>vertaal:</i> ik veronderstel	
opinari	veronderstellen, menen	
belli gerendi rationes	<i>vertaal:</i> krijgstactieken	
multo	<i>bw</i> veel	18
melior	beter	18
simplex	eenvoudig	
simplicium (gen mv) van simplex		
aufugere	wegvluchten	
26 difficilis, -e	moeilijk	18
pars, partes v	(onder)deel	4
26 demonstrabimus	<i>vertaal:</i> wij zullen uitleggen	
demonstrare	uitleggen	
ut turbentur	<i>vertaal:</i> om in verwarring te brengen	
singulus, -a, -um	individueel, telekens één	
consilio quidem, sed fortuito	<i>vertaal:</i> weldoordacht maar ogenschijnlijk	
ut videtur	willekeurig	
fortuito	toevallig	
diversus,-a, -um	verschillend, tegenovergesteld	54
currere	rennen	9
moderatio rerum ab adversariis facta	<i>vertaal:</i> de organisatie van de tegenstander	
adversarius	tegenstander	
a(b) + abl	1 vanaf 2 door	10
impeditur	<i>vertaal:</i> (hij) wordt verhinderd	
impedire	verhinderen, belemmeren	36
sive ... sive	hetzij ... hetzij	
motus 4	beweging	

curvus, -a, -um	gebogen, gekromd	
circuitus 4	omloop, omweg	
arbor, arbores m	boom	1
impedimentum	hindernis	
utitur + abl	<i>vertaal:</i> (hij) maakt gebruik van	51
turba	verwarring	
victoria	overwinning	6
victoria parta est	<i>vertaal:</i> de overwinning is behaald	
instare + dat	op de hielen zitten, achtena zitten	36
27 silva	bos	19
fugere	vluchten	6
persequi	achtervolgen	
eosne persequamur	<i>vertaal:</i> achtervolgen we hen?	
poterimus	<i>vertaal:</i> wij zullen kunnen	
regio, regiones v	streek	27
quadriduum o	periode van vier dagen	
perambulare	wandelen door	
mihi non libet	<i>vertaal:</i> ik wil niet, het bevalt mij niet	
libet + dat	het belieft, het behaagt	
perambulatio,		
perambulationes	wandeltocht	
quadridianus, -a, -um	vierdaagse	
placēre (+ dat)	het bevalt aan	3
quin	waarom niet?	
quotannis	<i>bw</i> jaarlijks	
instituere	ondernemen, organiseren	
effugere	ontsnappen aan, wegvulchten voor	45
periculum o	gevaar	4
venire	komen	1
talis, -e	zodanig, dergelijk	43
strepitum 4	lawaaï	36
facere	doen, maken	3
audient	<i>vertaal:</i> (zij) zullen horen	
audire	horen	1
se recipere	zich terugtrekken	
28 copiae	<i>hier:</i> voorraden	29
efferrendae sunt	<i>vertaal:</i> zij moeten gebracht worden	
afferre	brengen naar	
pullus	ventje, jong	
nusquam	nergens	
se absondere	zich verbergen	
laborandumst = laborandum		
est	<i>vertaal:</i> er moet gewerkt worden	
admonēre	waarschuwen	
asinus	ezel	
contumax	koppig, eigenwijs	
vexatio, vexationes v	mishandeling	

animal, animalia	dier	26
aegre fero	ik vind erg	
aegre ferre	erg vinden	
diligere	houden van, liefhebben	
ut comedas	<i>vertaal:</i> om op te eten	
comedere		
hinc	hiervandaan	45
afferri	<i>vertaal:</i> gebracht worden	
vocare	1 roepen 2 noemen	1
te	(acc) jou	
sequemur	<i>vertaal:</i> wij zullen volgen	51
sequi	volgen	51
spatio intermisso	op afstand	
tunc	dan	11
adducen = adducunt	<i>vertaal:</i> (zij) zullen leiden naar	
adducere	leiden naar	
29 planities	(hoog)vlakte	
Planitie Noviomagensi	Kops Plateau	
praeter + acc	behalve, uitgezonderd	
Civilis ipsius	<i>vertaal:</i> van Civilis zelf	
discordia	onenigheid	
dilectu 4	troepenlichting	
novus, -a, -um	nieuw	15
nobiles maiores	oudere elite, edele ouderen	
haud	helemaal niet	2
displicēre	niet bevallen	
tacēre	zwijgen	3
trepidus, -a, -um	zenuwachtig	
videris	<i>vertaal:</i> u lijkt	
videor	<i>vertaal:</i> ik lijk	
manus 4	hand	36
trium <i>gen mv van tres</i>		
stultissimus, -a, -um	zeer dom	22
deprehendantur	<i>vertaal:</i> zij worden betrappt	
deprehendere	betrappen	
si eveniat	<i>vertaal:</i> als dit gebeurt	
evenire	gebeuren	
publice	openlijk, in het openbaar	
supplicio aliquem afficere	iemand terechtstellen	
supplicio afficias	<i>vertaal:</i> u kunt terechtstellen	
ad placandos	<i>vertaal:</i> om gunstig te stemmen	
placare	gunstig stemmen, kalmeren	
ceterum	verder, bovendien	
perficient	<i>vertaal:</i> zij zullen voltooien	
supplicio afficiam	<i>vertaal:</i> ik zal terechtstellen	
si se indicent	<i>vertaal:</i> als zij zich verraden	

se indicare	zich verraden	
30 at	maar	22
accepimus <i>pf van</i> accipere		
accipere	ontvangen	30
inanis, -e	zinloos	39
intus	<i>bw</i> binnen	
remanēre	blijven	
abire	weggaan	29
exire	vertrekken	
detrudere	verdrijven	
invasor, invasores m	invaller	
XΩPEI	Grieks: trek je terug!	
facessere	je uit de voeten maken	
A(uferte) V(OS)	<i>vertaal</i> : weg met jullie!	
eunt	<i>vertaal</i> : zij gaan	
audax, audac-	moedig, roekeloos	19
equus	paard	6
meus, -a, -um	mijn, van mij	15
allitus est	<i>vertaal</i> : is beklad, is besmeurd	
perire	omkomen	46
facinus, facinora o	(mis)daad	47
poenas dare	boete doen	
expiabu(nt)	<i>vertaal</i> : zij zullen tevreden stellen	
expiare	door offers tevreden stellen	
victrix, victrices	overwinnares	
31 defatigatus est	<i>vertaal</i> : is uitgeput	
defatigare	uitputte, moe worden	
esurire	honger hebben	
tecum = cum te		
ducere	leiden, brengen	2
callidissimus, -a, -um	zeer slim	
nobis usui erit	<i>vertaal</i> : wij zullen hem nodig hebben	
adesse	aanwezig zijn	
aditus 4	toegang	
nullo modo	op geen enkele manier	
irrepere	sluipen, binnendringen	
poterimus	<i>vertaal</i> : wij zullen kunnen	
habitus falsus	vermomming (letterlijk: valse kleding)	
opus est + abl	nodig hebben	
nefas o	misdaad, zonde	
decet + acc	het past bij	22
arma exuere	uniform uittrekken	
facile	gemakkelijk	
sufficiet	<i>vertaal</i> : het zal voldoende zijn	
sufficere	voldoende zijn	
mens, mentes v	geest, verstand	

	ut simulemus esse	<i>vertaal</i> : om te doen alsof wij zijn	
	simulare	doen alsof	
	usui	<i>vertaal</i> : tot nut	
	alienus, -a, -um	vreemd	
	arma deponere	wapens neerleggen	
	barba labri superioris	snor	
	formosissimus, -a, -um	heel erg mooi	
	gereo = gero		
	gerere	dragen	6
33	dictum factum	wat gezegd is, is gedaan /zo gezegd, zo gedaan het is geen denarius waard = het is een fluitje van een cent	
	nullius denarii est	eervol, voornaam	
	honorabilis, -e	<i>vertaal</i> : laten we zoeken	
	quaeramus	zoeken	17
	quaerere	<i>vertaal</i> : laten we ons mengen met	
	intermiscemus + dat	vermengen met	
	intermiscēre + dat	<i>vertaal</i> : we zullen doen alsof	
	simulabimus	bediende	
	famulus	<i>vertaal</i> : wij zullen kunnen	
	poterimus	ongestoord, onverstoord	
	inturbatus, -a, -um	<i>vertaal</i> : wat er ook gebeurt	
	quodcumque accidat	<i>vertaal</i> : wees kalm en rustig	
	aequo atque tranquillo animo	en	32
	estote	(be)groeten	10
34	salutare	vooral, in het bijzonder	
	praesertim	<i>hier</i> : vertegenwoordiger	
	procurator, procuratores	<i>hier</i> : stam	39
	civitas, civitates v	naburig	
	vicinus, -a, -um	Friezen: Germaanse stam ten noorden van de Rijn	
	Frisii	Cugerniërs: Keltische stam die woonde in de streek rond het huidige Xanten	
	Cugerni	Cananefaten: Keltische stam die woonde ten westen van de Bataven	
	Cananefati	bevallen	3
	placēre + dat	tonen	
	praesentare	zelfs ... niet	33
	ne ... quidem	op de grond werpen, op de knieën krijgen	
	prosternere	<i>vertaal</i> : kon	
	potuit	<i>vertaal</i> : leve	
35	vivat	Hoera!	
	lo!	iets	45
	aliquid	wild zwijn	
	aper, apri	over zijn	
	superesse	beëindigen	9
	finire		

infeliciter	<i>bw</i> helaas	
omnia consumpta (est)	<i>vertaal:</i> alles is opgegeten	
consumere	opeten	
deliberandum est	<i>vertaal:</i> er zal overlegd moeten worden	
deliberare	beraadslagen, overleggen	
ergo	dus, dan	16
continete animae = continete animas	<i>vertaal:</i> spaar je adem!	
continēre	bijhouden	
anima	adem	
secundum +acc	volgens, overeenkomstig	
mos maiorum	het gebruik van (onze) voorouders, aloude traditie	
perpotabimus	<i>vertaal:</i> wij zullen stevig doordrinken	
perpotare	doordrinken, zuipen	
in hoc concilio	<i>vertaal:</i> in dit overleg	
appropinquare (+ dat)	naderen	11
debēre	moeten	5
eo modo	<i>vertaal:</i> op deze manier	
omnes mv	allen	16
libere	<i>bw</i> vrijuit	
loqui	spreken	51
poterunt	<i>vertaal:</i> zij zullen kunnen	
ebrius, -a, -um	dronken	
deliberemus	<i>vertaal:</i> laten we overleggen	
decernamus	<i>vertaal:</i> laten we beslissen	
decernere	beslissen	36
sobrius, -a, um	nuchter, niet dronken	
ludamus	<i>vertaal:</i> laten we spelen	
ludere	spelen	
bibamus	<i>vertaal:</i> laten we drinken	
bibere	drinken	2
quandocumque	telkens wanneer	
aiiquis = aliquis	iemand	45
vel	of	22
qualis vir	<i>vertaal:</i> wat een kerel!	
36 quales nos habemus in	<i>vertaal:</i> hoe gaan we optreden tegenover	
vinciamus	<i>vertaal:</i> laten we boeien	
vincere	boeien	
imponamus	<i>vertaal:</i> laten we stoppen in	
deiciamus	<i>vertaal:</i> laten we gooien in	
quamquam	hoewel	24
odisse pf	haten	29
negandum non est	<i>vertaal:</i> er kan niet ontkend worden	
negare	ontkennen	
res exquisitae	<i>hier:</i> exquisite (voortreffelijke) delicatessen	
importare	importeren, invoeren	

	vinum o	wijn	10
	beta	biet	
	brassica	kool	
	poma mv	fruit	
	inebriantur	<i>vertaal:</i> ze beginnen dronken te worden	
	inebriari	dronken worden, zich bedrinken	
	occasio, occasiones	gelegenheid	
37	cur	waarom	3
	infundere	gieten in	
	quales abs te habemur	<i>vertaal:</i> wie denk je wel dat wij zijn	
	vitrum	glas, glazen fles	
	exhaurire	leegdrinken	
	vae	o nee!	
	ne	dat niet	
	habeas	<i>vertaal:</i> jij hebt	
	maritus	echtgenoot	15
	di = dei		
	amare	houden van, liefhebben	6
	quidam, quaedam, quoddam	een of ander	46
	te praesente	<i>vertaal:</i> door jouw aanwezigheid	
	vita	leven	6
	beatus, -a, -um	gelukkig	
	noli oblivisci	<i>vertaal:</i> vergeet niet	
	oblivisci, oblitus sum + gen	vergeten	51
	novi pf van noscere	<i>vertaal:</i> ik ken	
	nisi fallor	<i>vertaal:</i> als ik me niet vergis	
	saepe	vaak	12
	fugiendum est (nobis)	<i>vertaal:</i> we moeten vluchten	
	ceteri, -ae, -a	de anderen, overige	18
	priusquam personas nobis	<i>vertaal:</i> voordat zij ons ontmaskeren	
	detrabant	<i>vertaal:</i> kansloos	
	inane	<i>vertaal:</i> ik vrees	
38	nimum	teveel	33
	agitare	in beweging krijgen, opdrijven	
	ei Orcum monstra(bo)	<i>vertaal:</i> ik zal hem een lesje leren (<i>letterlijk:</i> ik zal hem de onderwereld laten zien)	
	intolerans e(st) + gen	<i>vertaal:</i> hij verdraagt geen	
	velim relinquam	<i>vertaal:</i> ik zou willen dat je achterlaat	
	relinquere	achterlaten	20
	bestia	beest	
	aufugiendum est (nobis)	<i>vertaal:</i> we moeten vluchten	
	prehendere	pakken, betrappen	
	detondebunt	<i>vertaal:</i> zij zullen afknippen, toppen	
	detondēre	afknippen, toppen, scheren	
	sicut	zoals	2
	mulier, mulieres	vrouw	48

	comae	(hoofd)haar	
	ratio ac via est cura cotidiana	<i>vertaal:</i> het geheim is dagelijkse verzorging	
	agedum	kom op! hup!	
	antequam	voordat	
	ultimus, -a, -um	laatste	24
	expirare	uitblazen	
	expiraverit	<i>vertaal:</i> (hi)j zal hebben uitgeblazen	
39	daresne	<i>vertaal:</i> je zou geven	
	in inritum cecidit	<i>vertaal:</i> het is mislukt	
	poculum	beker	8
	suus,-a, -um	zijn(eigen)	15
	effundere	uitgieten	
	vix	nauwelijks, met moeite	38
	occumbere + dat	tegemoet gaan	
	proponere	voorstellen, voorleggen	38
	ubique	overal	9
	ut vulgemus	<i>vertaal:</i> dat wij uitbreiden	
	vulgare	uitbreiden	
	libellis factis et titulis muris		
	inscriptis	<i>vertaal:</i> na petities en graffiti	
	titulus	opschrift	
	dolus	list	22
	deludemus	<i>vertaal:</i> laten we voor de gek houden	
	deludere	voor de gek houden, foppen	
	facta diligentia	<i>vertaal:</i> stiptheidsactie	
	dehinc	voortaan	
	tiro, tirones	rekrut	
	delectus, -a, -um	uitgekozen	
	ad tempus	stipt	
	mittemus	<i>vertaal:</i> we zullen sturen	
	mittere	sturen	18
	erit	<i>vertaal:</i> zal zijn	
	terror, terrores	schrik	
	maximus, -a, -um	grootst, zeer grot	19
	volunt	<i>vertaal:</i> zij willen	
	nemo, <i>gen</i> neminis	niemand	9
	occupator, occupatores	bezetter	
	plus quam	meer dan	
	ego	ik	2
	erunt	<i>vertaal:</i> zij zullen zijn	
	usui esse	nuttig zijn	
	coniunx, coniuges	echtgenote	48
	persuasit <i>pf van</i> persuadēre		
	persuadēre	overtuigen	45
40	mercaturas facere	handel drijven	45
	acervus	hoop, massa	

pecunia	geld	8
praebēre	opleveren	2
stultus, -a, -um	stom	
omnia mv o	alles	16
deponere	opgeven	
incertus, -a, -um	onzeker	
fortuna	afloop	
vinciemus	<i>vertaal:</i> wij zullen boeien	
cras	morgen	30
decernere	beslissen	36
decernemus	<i>vertaal:</i> wij zullen beslissen	
sententia	mening	22
nostis = novistis	<i>vertaal:</i> jullie kennen	
noscere	weten, kennen	
oriatur	<i>vertaal:</i> als er geen opstand ontstaat	
fortasse	misschien	8
res secundae mv	voorspoed	
fruemur	<i>vertaal:</i> wij zullen genieten van	
oblivisceris	<i>vertaal:</i> je vergeet	51
nunc est bibendum	<i>vertaal:</i> er moet gedronken worden	
41 tres, tria	drie	
meridie	s middags	
visitare	bezoeken	
servare	redden	4
celeriter	<i>bw</i> snel	17
ne sis	<i>vertaal:</i> je moet niet zijn / wees niet	
sequere	<i>vertaal:</i> volg!	
sequi	volgen	51
argumentum ad maius fit	<i>vertaal:</i> ze overdrijft	
nunc sinite	<i>vertaal:</i> laat maar	
ego ipsamet v	ik zelf	
faciam	<i>vertaal:</i> ik zal doen	
oriatur	<i>vertaal:</i> er zal ontstaan	
perfecimus	<i>vertaal:</i> wij hebben voltooid	
an	of	22
difficile dictu	<i>vertaal:</i> moeilijk te zeggen	
attamen	toch	
vereor	<i>vertaal:</i> ik vrees	
vereri	vrezen	51
re vera	inderdaad	
ne in peius ruat	<i>vertaal:</i> dat de verkeerde kant opgaat	
42 conatus es	<i>vertaal:</i> je hebt geprobeerd	
conari	proberen	51
occidere	doden, vermoorden	
quapropter	daarom, om die reden	
perfodere	doorsteken	

honor, honores	eer	34
tribuam	<i>vertaal:</i> ik zal overlaten	
tribuere	toekennen, overlaten	19
cito	<i>bw</i> snel	9
huc	<i>bw</i> hierheen	
ferro flammaque	te vuur en te zwaard	
sequetur	<i>vertaal:</i> (hij) zal achtervolgen	
trades	<i>vertaal:</i> jij zal overhandigen	
tradere	overhandigen	
narabo = narrabo	<i>vertaal:</i> ik zal vertellen	
narrare	vertellen	6
emerimus	<i>vertaal:</i> wij hebben gekocht	
emere	kopen	8
tibi = te		
dicam	<i>vertaal:</i> ik zal zeggen	
qua de causa	waarvoor / waarom	
credet	<i>vertaal:</i> hij zal geloven	
persuasero	<i>vertaal:</i> ik zal hebben overtuigd	
imperium	heerschappij	38
petere	proberen te bereiken	32
te ... voluisse	<i>vertaal:</i> dat jij hebt willen	
forsitan	misschien	
dubitabit	<i>vertaal:</i> hij zal gaan twijfelen	
dubitare	twijfelen	24
43 explices quaeso	<i>vertaal:</i> wil je mij uitleggen	
explicare	uiteenzetten, uitleggen	
memento	<i>vertaal:</i> denk eraan!	
dubitatio, dubitationes	twijfel, onzekerheid	
serpens	sluipend	
sit	<i>vertaal:</i> het is	
fefellit me	<i>vertaal:</i> ik heb me vergist	
etiamsi	ook als, zelfs wanneer	
dimidius, -a, -um	voor de helft, half	
e genere materno	van moederskant	
revenire	terugkomen	
carissima	liefste	
talus	dobbelsteen	
talis ludere	dobbelen, spelletjes spelen	
epulas epulari	smulpartijen houden	
sine + abl	zonder	11
bene	<i>bw</i> goed	17
persuasi <i>pf</i> van persuadere		
persuadere + dat	overhalen	
ne caperet	<i>vertaal:</i> om te voorkomen dat hij oppakt	
arma capere	de wapens opnemen	
contra + acc	tegen	11

	abhinc	<i>bw</i> van nu af aan	
	omnia faciam quod possim	<i>vertaal:</i> ik zal alles doen wat ik kan	
	res contraria	tegendeel	
	ut perficiam	<i>vertaal:</i> om te bereiken, om voor elkaar te krijgen	
	persuasibilis	overtuigend	
44	actum est de vobis	<i>vertaal:</i> het is afgelopen voor jullie	
	adhuc	nog	
	orietur	<i>vertaal:</i> zal ontstaan	
	frustra	tevergeefs	10
	placebit	<i>vertaal:</i> het zal bevallen	
	non sane	helemaal niet	
	quin	waarom niet?	
	rogare	vragen	8
	ut nos transferat	<i>vertaal:</i> om ons over te plaatsen	
	mandatum transferendi	overplaatsingsbevel	
	falsarius	vervalser	
	factum erat	<i>vertaal:</i> was gemaakt	
	Londiniensus	uit Londinium	
	restare	overblijven	
	faciamus ... fiat	<i>vertaal:</i> laten we doen ... wat zou doen	
	deseramus	<i>vertaal:</i> laten we deserteren	
	deserere	in de steek laten, deserteren	
	explicabis	<i>vertaal:</i> jij zal gaan uitleggen	
	concitaverimus	<i>vertaal:</i> wij hebben veroorzaakt	
	concitare	veroorzaken, doen ontstaan	
	hem	eah	
	ut mihi videtur	<i>vertaal:</i> dacht ik al	
45	mane	<i>bw</i> 's morgens, 's ochtends	
	castra mv	legerkamp	30
	in somno	in de slaap, in een droom	
	mirabile dictu	wonderlijk om te zeggen, onverklaarbaar	
	ad tempus	stipt	
	tributa pendere	belasting betalen	
	pulchre	prachtig	
	admonēre	doen denken aan	
	ecquid	iets	
	excepisti	<i>vertaal:</i> heb je vernomen	
	excipere	opvangen, vernemen	
	immo cognovi	ja	
	nox hesterna	gisterennacht	
	vigiles mv	patrouille	
	prope + acc	dichtbij	6
	sucessitne = successitne <i>pf van</i>	succedere	
	succedere	lukken, slagen	
	fundere	gieten	
	ita, ut ipsi dicunt	<i>vertaal:</i> strict genomen wel volgens hun uitleg	

vallum o	wal	
inspiciendum est	<i>vertaal:</i> moet geïnspecteerd worden	
inspicere	bekijken, inspecteren	
mecum = cum me		
omittere	achterwege laten, overslaan	
nugas (agis)	onzin!	
Civile mortuo	<i>vertaal:</i> nu Civilis dood is	
mortuus, -a, -um	dood	30
46 pacatus, -a, -u	tot vrede gebracht	
gaudēre	blij zijn	9
persuasisti <i>pf van</i> persuadēre		
persuadēre	overtuigen	45
carus, -a, -um	(ge)lief(d)	15
oppugnatio, oppugnationes	belegering	
iustus, -a, -um	officieel, normaal	
convocare	bijeenroepen	
cuncti, ae, a	alle	23
sic	zo	2
incipere	beginnen	8
mansimus <i>pf van</i> manere		
manēre	blijven	8
erit	<i>vertaal:</i> zal zijn	
occupatio, occupationes	bezetting	
finis, fines	einde	26